

گفت و گو با علیرضا برازنده

هیچ وقت ایده‌الی که می‌خواهید پیشنهاد نمی‌شود

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری وصف صبا
مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا شفیعی

www.rooznamehsaba.com
rooznamehsaba

تهران - خیابان آیت الله مدنی - کوچه خجسته منش - پلاک ۵
تلفن: ۶-۷۷۵۸۲۴۲۲ فکس: ۷۷۵۴۸۲۴۵
چاپ: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران
توزیع: نشر گستر امروز

دارد و چه ملاک‌هایی برای انتخاب دارد؟

ملاک‌هایی نظیر فیلمنامه و اعتبار و نام کارگردان بسیار مهم است. در هر صورت هیچ وقت آن ایده‌الی که می‌خواهید انجام بدهید، پیشنهاد نمی‌شود. در برخی از کارها قصه جذاب نیست، اما برخی از فیلمنامه‌ها آدم را درگیر خودش می‌کند... من همانطور که اشاره کردید دوست دارم در تمام ژانرهای سینمایی فعالیت داشته باشم، اما پیشنهادات کمتری داشته‌ام و اگر هم پیشنهادی بوده، کارهای درخشانی نبوده‌اند و طبیعی است که همکاری در آن کارها را نپذیرفته‌ام. این افتخار را داشته‌ام که به عنوان فیلمبردار در «روز رستاخیز» کار کنم که تجربه خوبی بود. فیلمبرداری فیلم‌های تاریخی و جنگی جذابیت‌های خاص خودش را دارد.

به نظر می‌رسد کارگردان‌های جوان نسبت به فیلمسازان با سابقه انگیزه بیشتری برای تعامل با فیلمبردار دارند...

نمی‌شود اینگونه به قضیه نگاه کرد، اما می‌توان این را گفت که چون فیلمساز جوان بیشتر به دنبال خلق و ارائه کار نوآورانه است، فیلم‌های نوگراتر و جذاب‌تری را ارائه می‌دهد و البته کارگردان‌های با تجربه‌ای هم وجود دارند که نگاهشان ویژه و نو است. به عنوان نمونه «شهرام مگری» جزو این دسته کارگردان‌ها است. با او دو تجربه موفق دارم و همین ماجرا در مورد حمید نعمت‌الله و علی مصفا مصداق دارد و کارگردان‌های درجه یکی هستند.

تجربه موفق با حمید نعمت‌الله در «آرایش غلیظ» داشتید. کارگردانی که نگاه کمال‌گرایانه‌ای دارد...

دقیقا... حمید نعمت‌الله جزو کارگردانی‌هایی است که بر طبق سبک خاص خودش کار می‌کند و مدل کاری او را در سایر فیلمسازان ایرانی ندیده‌ام. کارهایش امضای شخصی دارند و در حین فیلمبرداری حساسیت‌های زیادی به خرج می‌دهد و موشکافانه هر نما و پلان را کارگردانی می‌کند. رنگ، نور، حرکت و فیلمبرداری و سایر اموری که در ساخته شدن یک فیلم نقش دارد، برایش مهم و جدی است. در سر صحنه هم موقعی که دور بین آماده فیلمبرداری می‌شود، با هم حرف می‌زنیم، نظرات و خواسته‌هایش را بیان می‌کند، در ذهنش می‌داند که چه چیزی می‌خواهد و من هم همه مسائل را برایش درباره آکسیپوز رنگ و انتخاب لنزها توضیح می‌دهم. «حمید نعمت‌الله» به همه چیز مسلط است و کار کردن با او بسیار لذت بخش است. اصباحبر

برسد. در زمان شروع فیلمبرداری برای صرفه جویی چراغ خیابان‌ها خاموش می‌شد و مجبور بودیم همان نورهای طبیعی خیابان را بازسازی کنیم. با توجه به شرایطی که گروه آماده می‌کردند ما موقعی که سر صحنه می‌رفتیم فیلمبرداری سریع آغاز می‌شد.

«لیلا حاتمی» به عنوان بازیگر اصلی فیلم با توجه به فیلم‌هایی که در همین حال و هوا کار کرده است، در حین کار چقدر با شما مشارکت داشت؟

خانم حاتمی یک بازیگر حرفه‌ای است و با شرایط این نوع فیلمبرداری در شب و داخل ماشین آشنا بود... دو بازیگر اصلی ضمن توجه به همین مسائل حس‌های لازم و مورد نظر کارگردان را در بازی ارائه کردند.

برای انجام فیلمبرداری استاندارد و خوب چه عواملی مهم هستند؟

زمانی که یک گروه، خوب و حرفه‌ای نباشند، هر چقدر من تلاش کنم ماحصل کار خوب و موفق نمی‌شود. فیلمسازی یک کار گروهی و تیمی است و با همدلی و اتحاد همه عوامل است که ماحصل یک فیلم خوب می‌شود. باید عنوان کنم که من برای خیلی از فیلم‌های کارنامه کاری‌ام زحمات زیادی کشیده‌ام. به عنوان نمونه فیلم «مبارک» اولین رتال - انیمیشن در سینمای ایران بود و از لحاظ تکنیکال و داستانی کاری نو در سینمای ایران محسوب می‌شد. فیلمبرداری آن فیلم به شدت سخت و دشوار بود و نیاز به بیش از دو ماه تحقیق اولیه داشت. من برای رسیدن به کیفیت کاری بهتر، تعداد زیادی فیلم‌های مشابه را تماشا کردم؛ اکثر تصاویر در این فیلم می‌بایست انیمیت می‌شد و باید در تمامی حرکات دوربین و نور پردازی به این مسئله مهم دقت می‌کردیم و تابع قواعد سینمای انیمیشن می‌بودیم. همین کار را به شدت دشوار می‌ساخت. قواعد خاصی دارد و همانطوری که اشاره کردم، شما باید بدانید نیمه کردن در آخر چه خواهند شد و در فیلمبرداری‌اش باید مثل ریاضیات از یکسری فرمول پیروی کنید. در واقع این کار با فیلمبرداری فیلم رتال تفاوت دارد و کوچک‌ترین حرکت دوربین چه افقی و چه عمودی باید حساب شده باشد. خوشبختانه آقای امامی کارگردان آن فیلم، دانش لازم را داشت و از این تجربه راضی بودم.

نکته‌ای که کارنامه کاری شما را متمایز می‌کند، این است که در اغلب ژانرها کار کرده‌اید. این تنوع ژانری چه ویژگی‌هایی

احمد محمد اسماعیلی - «علیرضا برازنده» جزو سینماگران جوانی است که بعد از یک دهه کار در سینما به مرز پختگی و تکامل رسیده است. این فیلمبردار در سال‌های دهه نود با «شیفت شب» به کارگردانی نیکی کریمی، «بوفالو» به کارگردانی کاوه سجادی حسینی، «تگرگ و آفتاب» به کارگردانی رضا کریمی، «مبارک» به کارگردانی محمدرضا نجفی امامی، «آرایش غلیظ» حمید نعمت‌الله دوران پرکاری را تجربه کرد و برای «دوران عاشقی» ساخته علیرضا رئیسین برنده سیمرغ بلورین بهترین فیلمبرداری از جشنواره فیلم فجر شد. پیلوت، دوزیست، عادت می‌کنیم، هجوم، شهرک و... از جمله دیگر آثار مهم کارنامه کاری برازنده محسوب می‌شوند. برازنده در کار با یک فیلمساز جوان به نام علی بهراد در فیلم «تصور» که با نام «هرمان» جلوی دوربین رفت، در یک فیلم شبانه با لوکشین محدود داخل ماشین کاری متفاوت خلق کرده است. فیلم «تصور» داستان شبی در تهران است که یک راننده تاکسی خیال‌پرداز عاشق زنی می‌شود که نمی‌تواند داشته باشد... با برازنده در باره فیلمبرداری «تصور» و روند کاری‌اش گفت‌وگویی انجام داده‌ایم.

فیلمنامه فیلم «تصور» چقدر برایتان جذاب بود؟

فیلمنامه «تصور» را دوست داشتم و البته اغلب فیلمنامه‌هایی که کارگردان فیلم اولی نوشته بودند و من با آنها همکاری داشتم، آثار خوبی بوده‌اند. فیلمنامه‌هایی جذاب با کارگردان‌هایی که روحیه مشارکت داشتند و در پروسه فیلمبرداری آنها از کار لذت می‌بردم...

فیلمبرداری داخل ماشین با توجه به بضاعت‌های تکنیکی سینما کار سختی به نظر می‌رسد...

ابتدا قرار بود کل فیلم در استودیو و پرده کروماکی (پرده سبز) فیلمبرداری شود، اما به مرور با صحبت‌هایی که انجام شد، قرار شد کل فیلم در خیابان فیلمبرداری شود و این کار، ما را به لحاظ طولانی شدن زمان فیلمبرداری و مخاطرات رانندگی و فیلمبرداری در شهر سخت می‌کرد.

با این شرایط زمان فیلمبرداری از ساعت ۱۲ نیمه شب به بعد برای خلوتی خیابان‌ها بود؟

بله، اما همه عوامل یکدل بودند که در شرایط سخت فیلم به سرانجام

